

De herfstvakantie is begonnen. Daarom zijn er in het hele land leuke cultuuruitjes voor kinderen en hun ouders. *Trouw* biedt een selectie.

TEKST **Anita Twaalfhoven**

De crisis, voor kinderen

Regisseur Paul Knieriem maakte een jeugdvoorstelling op basis van een satire over de economische crisis. Te zwaar voor kinderen? 'Ik merk dat daar steeds bekrompener over wordt gedaan. Als kind kun je heel veel aan.'

Paul Knieriem maakt jeugdtheater én theater voor volwassenen, haast steevast met succes. Zijn komische voorstelling 'De Tantes', bij De Toneelmakerij, won onlangs de Gouden Krekel voor de beste jeugdvoorstelling van 2014. Ook zijn volwassenen-voorstelling 'Met mijn vader in bed' viel bijna in de prijzen: hoofdrolspeler René van 't Hof werd genomineerd voor de Louis d'Or 2014.

Dit weekend gaat de jeugdvoorstelling 'Lief en leed in het leven van de giraf' in première, een satire op de economische crisis. Knieriem, begin dertig, repeteert in het gebouw van De Toneelmakerij in de Amsterdamse Jordaan. Het duurt nog even maar in 2019 zal hij hier de artistiek leider, Liesbeth Coltof, opvolgen.

Hij noemt zijn nieuwe voorstelling 'leeftijdloos'. "De moeder van Giraf, een Portugees meisje van negen jaar, is dood. Haar vader is een acteur zonder werk die de hele dag met zijn gitaar op de bank ligt te lummelen. Als er zelfs geen geld meer is voor kabel-tv, gaat het meisje op pad met het plan een bank te beroven. Op haar zwerftocht door Lissabon ontmoet ze allerlei bizarre personages, die door de crisis aan lager wal zijn geraakt. Het is een Alice in Wonderland-achtig verhaal, maar dan ruiger en actueler."

Sociaal-maatschappelijke satire

De Portugese theatermaker Tiago Rodrigues schreef het stuk eigenlijk voor volwassenen en pas daarna merkte hij dat de voorstelling ook een hit voor kinderen was. Knieriem: "Het stuk is dan ook volstrekt vrij geschreven en heeft een stijl die je niet vaak tegenkomt in het jeugdtheater."

"Het is leeftijdloos theater, dat op meerdere niveaus tot de verbeelding spreekt. Het meisje doorloopt een emotionele zoektocht, die gaat over verlies en acceptatie. Maar je kunt je evengoed met de rock-'n-roll-achtige vader identificeren, die geen geld heeft om de rekeningen te betalen. Het is ook sociaal-maatschappelijke satire, met een rauw randje. In landen als Portugal, Italië of Griekenland is er door de crisis echte armoede en ook hier in Nederland zijn er kinderen met ouders die zwaar in de geldproblemen zitten."

Voor welk publiek werkt hij liever, voor kinderen of volwassenen? "Dat is een onmogelijke

'Lief en leed in het leven van de giraf' is een Alice in Wonderland-achtig verhaal, 'maar dan ruiger en actueler'. FOTO SANNE PEPER

vraag", zegt hij. "Als je theater maakt, maak je iets eigens en uiteindelijk gaat dat altijd over jezelf. Als ik kijk naar de momenten in een voorstelling die mij raken, blijken dat ook de momenten te zijn die het publiek raken, of ze nu jong of oud zijn."

Kind kan veel hebben

In hoeverre houdt hij rekening met de leeftijd van het publiek? "Als kind kun je heel veel hebben. Kinderen zijn daarin heel flexibel. Ik bedoel niet dat je ze in het theater overal maar mee moet confronteren. Maar als kinderen iets niet begrijpen of te verdrietig vinden, dan blokkeren ze het. Dan komt het gewoon niet binnen. Dat is hun verdedigingsmechanisme."

In 2019 volgt hij Liesbeth Coltof op als artistiek leider. Hoe ziet hij de toekomst van het

jeugdgezelschap: wil hij er een gezelschap voor alle leeftijden van maken? "Nee, organisatorisch is dat niet mogelijk. Vooral door de vele schoolvoorstellingen verschild het jeugdtheatercircuit te sterk van het theater voor volwassenen. Het mooie daarvan vind ik het gemêleerde publiek: dat er zomaar 300 kinderen uit Amsterdam-Zuidoost komen kijken. Dat krijg je cadeau doordat de scholen zo gemengd zijn. Een nadeel van dit circuit is dat iedereen zich bemoeit met het jeugdtheater: ouders, leerkrachten, programmeurs hebben hun mening over wat kinderen wel of niet kunnen bevatten. Ik merk dat er steeds bekrompener over wordt gedacht. Zelfs als er een keer ruzie wordt gemaakt in een voorstelling, komen daar al opmerkingen over."

"Misschien komt dat doordat kinderen via internet overal toegang toe hebben. Als reactie krijg je een grote controledrang van ouders, een soort neoconservatisme."

Jonge hulpregisseurs

Om daar weerwoord tegen te hebben en kinderen de kans te geven zelf hun mening te vertellen, nodigt hij tijdens de repetities jonge hulpregisseurs uit. "Na afloop vragen we dan bijvoorbeeld: wat vind je spannend, of saai? Vaak blijven ze beleefd, maar als ze merken dat we het écht willen weten, durven ze hun mening te geven. Dan zeggen ze bijvoorbeeld: 'Het begin is saai, kunnen ze niet wat meer bewegen?'"

Maar de hulpregisseurs zijn ook weleens buttelend. "Kinderen van tien jaar zeiden bijvoorbeeld over 'Lief en leed in het leven van de giraf': 'Voor ons is dit een leuke voorstelling maar voor kinderen van negen kan dat écht niet. Die kunnen daar nog niet tegen, want ze

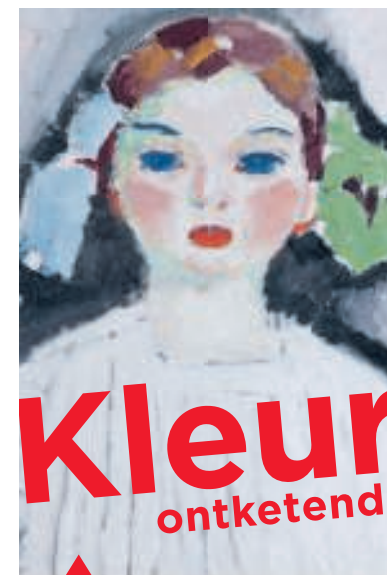
zien geen verschil tussen toneel en wat echt is."

Zelf is hij er gerust op dat zijn voorstelling geschikt is vanaf negen jaar en het belooft een zonnige, fantasievolle, ruige rommelvoorstelling mét fadomuziek te zijn.

Voor ouders even aantrekkelijk als voor kinderen.

'Lief en leed in het leven van de giraf' is te zien vanaf 17 oktober. Info: www.toneelmakerij.nl

advertentie

**GEMEENTE
MUSEUM
DEN HAAG**

na nationale
nederlanden

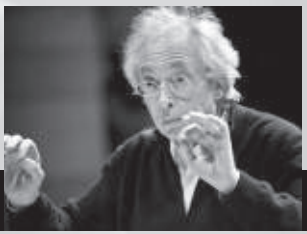
advertentie

Hohe Messe

met

Herreweghe

Za. 24 oktober a.s. 19.30 uur
Grote Kerk Naarden
Met Collegium Vocale Gent
en topsolisten

theaterkantoor.nl/barok

v.a.
€ 35